

Prof. dr med. Henryk Orzeł

(1930-2009)

Prof. dr med. Henryk Orzeł urodził się 31 stycznia 1930 roku w Łazie k. Ciechanowa. Po ukończeniu szkoły średniej w Barczewie został skierowany do pracy w ramach organizacji „Służba Polsce”. Następnie po próbie dostania się na Akademię Wychowania Fizycznego rozpoczął dwuletnią naukę na Akademii Medycznej w Warszawie, po jej ukończeniu uzyskał zawód technika felczera. W 1953 roku został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w jednostce wojskowej w Modlinie, w trakcie której pomyślnie zdał egzaminy do Wojskowego Centrum Szkolenia Medycznego w Łodzi; w 1954 roku rozpoczął studia na wydziale lekarskim. W 1960 roku po odbyciu stażu podyplomowego został skierowany do pracy na stanowisku lekarza w jednostce wojskowej 2225 w Orzyszu. Po 4 latach trudnych doświadczeń życia wojskowego, głównie w warunkach polowych na poligonach w kraju i stepach Kazachstanu, został skierowany do Łodzi w celu odbycia specjalizacji w ramach Kursu Doskonalenia Oficerów w Klinice Okulistyki Wojskowej Akademii Medycznej, wówczas kierował nią płk prof. dr med. Paweł Segal. W 1965 roku został zatrudniony na etacie asystenta Kliniki Okulistyki i kontynuował specjalizację. W 1966 roku uzyskał I stopień specjalizacji z okulistyki, a w 1969 roku – II i otrzymał etat starszego asystenta. Dalszy rozwój Jego kariery zawodowej i naukowej przebiegał pod kierunkiem kolejnego szefa Kliniki Okulistyki Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi – płk prof. dr med. Zofii Krawczykowej. W 1971 roku przed Radą Wydziału Lekarskiego WAM obronił rozprawę doktorską na temat „Badania doświadczalne i kliniczne nad wpływem promieniowania laserowego na tkanki oka”, promotorem rozprawy była prof. Zofia Krawczykowa. Trzeba zaznaczyć, że badania te zostały przeprowadzone z wykorzystaniem lasera rubinowego – prototypowego urządzenia [KL- 3] skonstruowanego w Zakładzie Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Klinika Okulistyki WAM w Łodzi była wówczas drugim w Polsce, po Klinice Okulistyki w Warszawie kierowanej przez prof. Tadeusza Kęcika, ośrodkiem podejmującym te pionierskie badania.

Profesor Henryk Orzeł kontynuował swoje zainteresowania nad wykorzystaniem energii laserowej w leczeniu chorób oczu, opublikował na ten temat wiele prac. Ponadto był współorganizatorem pracowni laserowej utworzonej przy Klinice Okulistyki WAM i jej pierwszym kierownikiem.

Kolejne lata badań naukowych Pan Profesor Henryk Orzeł poświęcił zaburzeniom procesów immunologicznych w nawrotowych zapaleniach błony naczyniowej oka. Warsztat badawczy wzbogacił o doświadczenia zdobyte w czasie stażów naukowych w Wojskowo-Medycznym Instytucie Kirowa w Petersburgu oraz w Klinice Okulistycznej we Frankfurcie nad Menem.

W 1978 roku na podstawie dorobku naukowego oraz przedstawionej pracy habilitacyjnej pt. „Badania kliniczne i doświadczalne nad patogenezą nawrotowego zapalenia błony naczyniowej oka” uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk medycznych.

W 1980 roku rozkazem Ministra Obrony Narodowej został powołany na stanowisko docenta w Klinice Okulistyki WAM. Tytuł naukowy profesora uzyskał w 1992 roku.

Dorobek naukowy profesora obejmuje 72 prace opublikowane w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Na zjazdach i sympozjach Profesor przedstawił 38 referatów. Spośród głównych zainteresowań naukowych Profesora należy wymienić zastosowanie energii laserowej w leczeniu chorób oczu, następstwa urazów narządu wzroku oraz badania nad udziałem zjawisk odpornościowych w zapaleniu błony naczyniowej oka.

Działalność dydaktyczną i wychowawczą rozpoczął w 1965 roku kontynuował aż do momentu odejścia z kliniki, początkowo prowadził ćwiczenia, a następnie seminaria i wykłady dla studentów VI roku Wydziału Lekarskiego WAM. Pod Jego kierunkiem dziewięciu lekarzy uzyskało specjalizację z okulistyki. Wyszkolił wielu lekarzy w zakresie praktycznego zastosowania laserów w okulistyce.

Ponadto aktywnie włączał się w działalność Polskiego Towarzystwa Okulistycznego. Przez dwie kadencje był członkiem Zarządu Łódzkiego Oddziału PTO, członkiem Sekcji Retinologicznej i Ergoftalmologicznej PTO oraz członkiem Sekcji Immunologicznej Polskiego Towarzystwa Patofizjologów. Był członkiem Komitetów Organizacyjnych Zjazdów Polskiego Towarzystwa Okulistycznego w Łodzi – XXX w 1967 roku i XXXVII w 1992 roku.

W uznaniu zasług dla Polskiego Towarzystwa Okulistycznego otrzymał godność Członka Honorowego PTO.

W czasie wieloletniej nienagannej służby kolejno był awansowany na poszczególne stopnie oficerskie ze stopniem pułkownika włącznie oraz został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz licznymi odznaczeniami resortowymi.

W listopadzie 1995 roku został przeniesiony z zawodowej służby wojskowej w stan spoczynku, ale nadal pozostał lekarzem czynnym i oddanym dla rzeszy swoich pacjentów – przez wiele dalszych lat pracował w Spółdzielni Lekarzy Specjalistów w Łodzi. Kilka ostatnich lat życia spędził jednak na nieustępliwie walce z chorobą, która okazała się silniejsza i dokonała swojego dzieła 27 maja 2009 roku.

Drogi Profesorze, mój Nauczycielu, Wychowawco, a przede wszystkim nieoceniony Kolego – pozostawiłeś po sobie ogromną pustkę, którą będzie bardzo trudno wypełnić. Ogromnie ceniliśmy Twoją wiedzę i ogromne doświadczenie kliniczne, którymi tak chętnie dzieliliś się z nami.

W naszej pamięci pozostaniesz Człowiekiem o niezłomnych zasadach etyczno-moralnych, szlachetnym i prawym charakterze – cechach, które mamy obowiązek naśladować.

Ty, Henryku, taki byłeś!!!

Roman Goś